

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

22. oktoober 2015*

Apellatsioonkaebus — Konkurents — Keelatud kokkulepped — Tinastabilisaatorite ning epoksiiditud sojaõli ja estrite põhiste termostabilisaatorite Euroopa turud — EÜ artikli 81 lõige 1 — Kohaldamisala — Nõustamisteenust pakkuv ettevõtja, kes asjaomastel turgudel ei tegutse — Mõisted „ettevõtjatevaheline kokkulepe” ja „kooskõlastatud tegevus” — Trahvisumma arvutamine — 2006. aasta suunised trahvide arvutamise meetodi kohta — Täielik pädevus

Kohtuasjas C-194/14 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 17. aprillil 2014 esitatud apellatsioonkaebus,

AC-Treuhand AG, asukoht Zürich (Šveits), esindajad: *Rechtsanwalt* C. Steinle, *Rechtsanwalt* I. Bodenstein ja *Rechtsanwalt* C. von Köckritz,

apellant,

teine menetlusosaline:

Euroopa Komisjon, esindajad: H. Leupold, F. Ronkes Agerbeek ja R. Sauer, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: esimese koja president R. Silva de Lapuerta teise koja presidendi ülesannetes, kohtunikud J. L. da Cruz Vilaça (ettekandja), A. Arabadjiev, C. Lycourgos ja J.-C. Bonichot,

kohtujurist: N. Wahl,

kohtusekretär: ametnik K. Malacek,

arvestades kirjalikus menetluses ja 4. märtsi 2015. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 21. mai 2015. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: saksa.

otsuse

- 1 Oma apellatsioonkaebusega palub AC-Treuhand AG (edaspidi „AC-Treuhand”) tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 6. veebruari 2014. aasta otsuse AC-Treuhand vs. komisjon (T-27/10, EU:T:2014:59, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus”), millega Üldkohus jättis rahuldamata tema hagi, milles ta palus tühistada komisjoni 11. novembri 2009. aasta otsuse K(2009) 8682 (lõplik) EÜ artikli 81 ja EMP lepingu artikli 53 kohase menetluse kohta (juhtum COMP/38589 – Termostabilisaatorid) (edaspidi „vaidlusalune otsus”), või teise võimalusena vähendada talle selle otsusega määratud trahvide suurust.

Õiguslik raamistik

Määrus (EÜ) nr 1/2003

- 2 Nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1/2003 [EÜ] artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (ELT 2003, L 1, lk 1; ELT eriväljaanne 08/02, lk 205) artikli 23 „Trahvid” lõigetes 2 ja 3 on sätestatud:

„2. Komisjon võib oma otsusega määrata ettevõtjatele ja ettevõtjate ühendustele trahve, kui need tahtlikult või ettevaatamatuse tõttu:

- a) rikuvad [EÜ] artiklit 81 või 82; [...]

Ühegi rikkumises osalenud ettevõtja ja ettevõtjate ühenduse puhul ei tohi trahv ületada 10% selle eelmise majandusaasta kogukäibest.

[...]

3. Trahvisumma määramisel võetakse arvesse nii rikkumise raskust kui ka kestust.”

- 3 Määruse artikkel 31 „Otsuste läbivaatamine Euroopa Kohtus” on sõnastatud järgmiselt:

„Euroopa Kohtul on täielik pädevus läbi vaadata otsused, millega komisjon on määranud trahvid või karistumaksud. Euroopa Kohus võib määratud trahvi või karistumakse tühistada, seda vähendada või suurendada.”

2006. aasta suunised määruse nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 punkti a kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta

- 4 Suuniste määruse nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 punkti a kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta (ELT 2006, C 210, lk 2, edaspidi „2006. aasta suunised”) punktides 4–6, 13, 36 ja 37 on ette nähtud:

„4. [...] Trahvi suurus tuleks määrata nii, et sellel oleks piisavalt hoiatav mõju, mille eesmärk ei oleks pelgalt karistada asjaomaseid ettevõtjaid (hoiatav mõju konkreetse juhtumi korral), vaid hoida ära teiste ettevõtjate soov alustada [EÜ] artiklitega 81 ja 82 vastuolus olevat tegevust või sellist tegevust jätkata (üldine hoiatav mõju).

5. Selle eesmärgi saavutamiseks peaks komisjon trahvide määramisel aluseks võtma rikkumisega seotud kaupade või teenuste müügi väärtuse. Trahvisumma kindlaksmääramisel peaks oluliseks teguriks pidama ka rikkumise kestust. [...]

6. Rikkumisega seotud kaupade ja teenuste müügiväärtuse sidumisel rikkumise kestusega saadakse adekvaatne asendusväärtus, mis kajastab üheaegselt rikkumise majanduslikku tähtsust ja iga rikkumises osalenud ettevõtja osakaalu. [...]

[...]

13. Trahvi põhisumma kindlaksmääramisel võetakse aluseks nende kaupade või teenuste väärtus, millega on rikkumine otseselt või kaudselt [(näiteks konkreetse toote horisontaalse hinna kindlaksmääramise korral, kui selle toote hind võetakse madalama või kõrgema kvaliteediga toodete hinna aluseks) Euroopa Majanduspiirkonna (EMP)] asjaomasel territooriumil seotud. [...]

[...]

36. Teatavatel juhtudel võib komisjon määrata sümboolse trahvi. Sellise trahvi määramist tuleks põhjendada otsuses.

37. Kuigi käesolevates suunistes kirjeldatakse trahvide määramise üldmeetodit, võib konkreetse juhtumi eripäradest või teataval tasemel hoiatava mõju tagamisest tingituna olla õigustatud nimetatud meetodist [...] loobumine.”

Vaidluse taust

- 5 Vaidlusaluses otsuses asus komisjon seisukohale, et teatud hulk ettevõtjaid on rikkunud EÜ artiklit 81 ja 2. mai 1992. aasta Euroopa Majanduspiirkonna lepingu (EÜT 1994, L 1, lk 3; ELT eriväljaanne 11/52, lk 3; edaspidi „EMP leping”) artiklit 53, kuna nad osalesid kogu EMP territooriumi hõlmavates konkurentsivastastes kokkulepetes ja kooskõlastatud tegevuses, mis puudutasid esiteks tinastabilisaatorite sektorit ja teiseks epoksiiditud sojaõli ja estrite sektorit (edaspidi „ESBO/estrite sektor”).
- 6 Vaidlusaluses otsuses on märgitud, et asjassepuutuvad ettevõtjad osalesid nendes kahes rikkumises eri perioodidel 24. veebruarist 1987 kuni 21. märtsini 2000 tinastabilisaatorite sektoris ja 11. septembrist 1991 kuni 26. septembrini 2000 ESBO/estrite sektoris.
- 7 AC-Treuhand, kelle peakorter asub Zürichis, on nõustamisteenust osutav ettevõtja, kes pakub siseriiklikele ja rahvusvahelistele ühendustele ning huvigruppidele mitmesuguseid teenuseid, mille hulka kuuluvad Šveitsi ja rahvusvaheliste kutseühenduste, mittetulunduslike liitude ja organisatsioonide haldus ja juhtimine, turuandmete kogumine, töötlemine ja kasutamine, turustatistika esitlemine ning edastatud arvandmete kontrollimine osalejate juures.
- 8 Vaidlusaluse otsuse artiklis 1 on tuvastatud, et AC-Treuhand osales tinastabilisaatorite sektoris 1. detsembrist 1993 kuni 21. märtsini 2000 ja ESBO/estrite sektoris 1. detsembrist 1993 kuni 26. septembrini 2000 EMP-s kokkulepete ja kooskõlastatud tegevuse kogumis, mis seisnes hindade kindlaksmääramises, turgude jagamises müügikvootide abil, klientide jagamises ja tundliku äriteabe vahetamises eelkõige klientide, tootmise ja müügi kohta.
- 9 Komisjon peab AC-Treuhandi vastutavaks selle eest, et tal oli keskne ja sarnane roll mõlemas asjassepuutuvas rikkumises, kuivõrd ta korraldas mitu koosolekut, millel ta ka ise viibis ja aktiivselt osales, kogus asjassepuutuvatelt tootjatelt teavet müügi kohta asjaomastel turgudel ja edastas seda, pakkus end vahendajaks pingete korral nende tootjate vahel ja julgustas neid kompromisse leidma ning tegi seda kõike tasu eest.
- 10 Vaidlusaluse otsuse artikli 2 kohaselt määrati AC-Treuhandile kaks trahvi, kumbki summas 174 000 eurot.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 11 AC-Treuhand esitas hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 27. jaanuaril 2010 ja milles ta palus vaidlusaluse otsuse tühistada või teise võimalusena talle määratud trahve vähendada.
- 12 AC-Treuhand põhjendas oma hagi üheksa väitega, millest ainult kolmas kuni viies on käesoleva apellatsioonimenetluse seisukohast huvipakkuvad. Üldkohus kirjeldas neid vaidlustatud kohtuotsuse punktides 36 ja 268 järgmiselt:
- „36 Vaidlus[aluse] otsuse tühistamist nõudes tugineb hageja [...] väitele [...], mis puuduta[b] EÜ artikli 81 rikkumist ning süütegude ja karistuste seaduslikkuse põhimõtet (kolmas väide); [...]
- [...]
- 268 Põhjendamaks oma teise võimalusena esitatud nõuet teha vaidlus[alust] otsust muutev kohtuotsus trahvisummasid puudutavas osas, esitab hageja [...] väite [...], mis puuduta[b] [muu hulgas] komisjoni kohustust määrata käesoleva asja asjaolusid arvestades sümboolne trahv (neljas väide) [...] [ja] 2006. aasta suuniste rikkumist seoses trahvi põhisumma arvutamise (viies väide) [...]”.
- 13 Üldkohus jättis vaidlustatud kohtuotsusega hagi tervikuna rahuldamata.

Poolte nõuded

- 14 AC-Treuhand palub Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus ja vaidlusalune otsus;
 - teise võimalusena vähendada määratud trahvide suurust või saata asi tagasi Üldkohtusse ning
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 15 Komisjon palub Euroopa Kohtul:
- jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja
 - mõista kohtukulud välja AC-Treuhandilt.

Apellatsioonkaebus

- 16 AC-Treuhand põhjendab oma apellatsioonkaebust nelja väitega.

Esimene väide, et on rikutud EÜ artiklit 81 ja seaduslikkuse põhimõtet

Poolte argumendid

- 17 Esimeses väites märgib AC-Treuhand, et Üldkohus rikkus EÜ artikli 81 lõiget 1 ning süütegude ja karistuste seaduses sätestatud põhimõtet (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta”) artikli 49 lõikes 1, kuivõrd Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 43 ja 44 oma otsusele AC-Treuhand vs. komisjon (T-99/04, EU:T:2008:256, edaspidi „esimene kohtuotsus AC-Treuhand”) viidates esiteks, et sellise

nõustamisteenust pakkuva ettevõtja tegevus, kes abistab kartelli teenuste osutamise teel, kuulub EÜ artikli 81 lõike 1 kohaldamisalasse, ning teiseks, et sellist tõlgendust oli rikkumiste toimepanemise ajal võimalik mõistlikult ette näha.

- 18 AC-Treuhand väidab sellega seoses, et süütegude ja karistuste seaduses sätestatuse põhimõttest tuleneva täpsuse nõudega on vastuolus järeldus, et ta osales konkurentsi piiravas „ettevõtjatevahelises kokkuleppes” või „kooskõlastatud tegevuses” EÜ artikli 81 lõike 1 tähenduses. Nimelt nähtub selle sätte sõnastusest, et selles ette nähtud keeld on suunatud ainult selliste kokkulepete pooltele või kooskõlastatud tegevuse osalistele endile, mitte isikutele, kelle tegevus on käsitatav pelga kaasaaitamisena.
- 19 AC-Treuhandi tegevust ei saa siiski pidada kõnealustes kartellides osalemiseks, kuivõrd nendes osalesid üksnes termostabilisaatorite tootjad. Ta väidab selle kohta, et Euroopa Kohtu praktika kohaselt nõuab mõiste „ettevõtjatevaheline kokkulepe”, et vähemalt kaks poolt on väljendanud ühist tahet tegutseda turul teatud kindlal viisil.
- 20 Nimetatud mõiste eeldab seega, et pooltel on teatud seos turgudega, mida konkurentsipiirangud puudutavad. AC-Treuhandi puhul selline seos puudub, kuna tema tahe oli suunatud ainult kartellikokkulepete hõlbustamiseks mõeldud teenuste osutamisele lepingute alusel, millel puudus otsene seos komisjoni tuvastatud konkurentsipiirangutega. Lisaks väidab AC-Treuhand, et ta ei olnud tegev turgudel, mis turustusahelas eelnevad või järgnevad kartellidega seotud turgudele või külgnevad nendega, ja ta ei piiranud oma tegevust turul – see on aspekt, mis kuulub kartellide põhiolemuse juurde.
- 21 Kuna AC-Treuhand ei loobunud äritegevuses oma autonoomiast teiste ettevõtjatega kooskõlastatud tegevuse kasuks, ei vasta talle etteheidetav tegevus ka mõiste „kooskõlastatud tegevus” kriteeriumidele Euroopa Kohtu praktikas aluseks võetud tähenduses.
- 22 Peale selle väidab AC-Treuhand, et tema tegevuse eest oleks võinud süütegude ja karistuste seaduses sätestatuse põhimõttest tuleneva ettenähtavuse nõude kohaselt karistuse määrata juhul, kui rikkumiste toimepanemise ajal oleks olemas olnud väljakujunenud kohtupraktika, millest oleks saanud piisavalt selgelt järeldada teo karistatavust. Enne esimest kohtuotsust AC-Treuhand, milles määrati karistus käesolevas asjas kõne all oleva tegevuse eest, vastav kohtupraktika aga puudus.
- 23 Lisaks, enne komisjoni 10. detsembri 2003. aasta otsust 2005/349/EÜ EÜ [...] artikli 81 ja EMP lepingu artikli 53 alusel algatatud menetluses (juhtum COMP/E-2/37.857 – Orgaanilised peroksiidid) (ELT 2005, L 110, lk 44, edaspidi „orgaaniliste peroksiidide otsus”), mille kohta tehti esimene kohtuotsus AC-Treuhand, ei olnud ühtegi kartellile teenuseid osutanud nõustamisteenust pakkuvat ettevõtjat peetud EÜ artikli 81 lõike 1 alusel vastutavaks. Komisjon möönis selles otsuses pealegi, et nii spetsiifilise rolliga ettevõtja suhtes otsuse tegemine on teatud määral uudne.
- 24 Neil asjaoludel ei saa Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuses antud tõlgenduse põhjendamiseks tugineda konkurentsipoliitikat puudutavatele otstarbekuse kaalutlustele.
- 25 Komisjon vaidleb AC-Treuhandi argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

- 26 Käesolevas asjas tuleb kindlaks teha, kas nõustamisteenust pakkuvat ettevõtjat võib pidada EÜ artikli 81 lõike 1 rikkumise eest vastutavaks, kui ta aktiivselt ja teadlikult panustab sellise kartellikokkuleppe elluviimisesse või selle üle järelevalve teostamisse, mis on sõlmitud tootjate vahel, kes tegutsevad muul turul kui see, millel tegutseb nõustamisteenust pakkuva ettevõtja.

- 27 Mis puudutab esiteks EÜ artikli 81 lõiget 1, mille kohaselt on ühisturuga kokkusobimatud ja keelatud kõik sellised ettevõtjatevahelised kokkulepped, ettevõtjate ühenduste otsused ja kooskõlastatud tegevus, mis vastavad teatud tunnustele, siis tuleb kõigepealt tõdeda, et miski selle sätte sõnastuses ei viita sellele, et selles sätestatud keeld on suunatud üksnes selliste kokkulepete või kooskõlastatud tegevuse pooltele, kes tegutsevad turgudel, mida keelatud kokkulepped või kooskõlastatud tegevus mõjutavad.
- 28 Samuti tuleb märkida, et vastavalt Euroopa Kohtu praktikale põhineb „kokkuleppe” olemasolu vähemalt kahe poole ühise tahte väljendusel, kusjuures vorm, milles see ühine tahe väljendub, ei ole iseenesest määrava tähtsusega (vt selle kohta kohtuotsus komisjon *vs.* Volkswagen, C-74/04 P, EU:C:2006:460, punkt 37).
- 29 Mis puudutab mõistet „kooskõlastatud tegevus”, siis nähtub Euroopa Kohtu praktikast, et EÜ artikli 81 lõikes 1 on seda mõistet just eristatud mõistetest „kokkulepe” ja „ettevõtjate ühenduse otsus” ainsa eesmärgiga hõlmata erinevaid ettevõtjatevahelise salajase koostöö vorme, mis subjektiivselt lähtekohast on oma olemuselt samalaadsed ja mis erinevad üksteisest vaid intensiivsuse ja avaldumisvormi poolest (vt selle kohta kohtuotsused komisjon *vs.* Anic Participazioni, C-49/92 P, EU:C:1999:356, punkt 112, ja T-Mobile Netherlands jt, C-8/08, EU:C:2009:343, punkt 23).
- 30 Kui, nagu käesoleval juhul, on tegemist konkurentsivastaste kokkulepete ja kooskõlastatud tegevusega, siis tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et järeldamiseks, et ettevõtja on rikkumises osalenud ja vastutab kõigi selle erinevate osade eest, peab komisjon tõendama, et asjassepuutuv ettevõtja nõustus oma käitumisega panustama kõigi osavõtjate ühistesse eesmärkidesse ja et ta oli teadlik kavandatava tegevuse sisust või teiste ettevõtjate poolt sellise tegevuse elluviimisest samadel eesmärkidel või et ta võis seda mõistlikult ette näha ja aktsepteeris seda riski (vt selle kohta kohtuotsused komisjon *vs.* Anic Participazioni, C-49/92 P, EU:C:1999:356, punktid 86 ja 87, ning Aalborg Portland jt *vs.* komisjon, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ja C-219/00 P, EU:C:2004:6, punkt 83).
- 31 Sellega seoses on Euroopa Kohus muu hulgas leidnud, et rikkumises osalemise passiivne viis, nagu asjaomase ettevõtja osalemine koosolekutel, mille käigus sõlmiti konkurentsivastase eesmärgiga kokkuleppeid, ilma et ta oleks neile selgelt vastu vaieldud, annab tunnistust osavõtust, mille tõttu teda võib EÜ artikli 81 lõike 1 alusel vastutavaks pidada, kuna ebaseadusliku algatuse vaikiv heakskiitmine selle algatuse sisust avalikult taganemata või sellest haldusorganeid teavitamata toob kaasa rikkumise jätkamise julgustamise ja muudab selle avastamise keeruliseks (vt selle kohta kohtuotsus Dansk Rørindustri jt *vs.* komisjon, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P – C-208/02 P ja C-213/02 P, EU:C:2005:408, punktid 142 ja 143 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 32 Euroopa Kohus on EÜ artikli 81 lõike 1 tähenduses „kokkuleppe” esinemise hindamisel tõepoolest juba märkinud, et pooled peavad olema väljendanud ühist tahet tegutseda turul teatud kindlal viisil (vt selle kohta eelkõige kohtuotsus ACF Chemiefarma *vs.* komisjon, 41/69, EU:C:1970:71, punkt 112). Lisaks on Euroopa Kohus asunud seisukohale, et sama sätte tähenduses „kooskõlastatud tegevusena” käsitatava koordineerimise ja koostöö kriteeriume tuleb mõista lähtuvalt aluslepingu konkurentsieeskirjadele omasest kästlusest, mille kohaselt peab iga ettevõtja otsustama sõltumatult, mil viisil ta kavatses ühisturul tegutseda (vt eelkõige kohtuotsus komisjon *vs.* Anic Participazioni, C-49/92 P, EU:C:1999:356, punkt 116).
- 33 Nendest kaalutlustest ei nähtu siiski, et mõisted „kokkulepe” ja „kooskõlastatud tegevus” eeldavad tegevusvabaduse vastastikust piiramist samal turul, kus tegutsevad kõik pooled.
- 34 Lisaks ei saa Euroopa Kohtu praktikast järeldada, et EÜ artikli 81 lõige 1 puudutab üksnes kas ettevõtjaid, kes tegutsevad turul, mida konkurentsipiirangud mõjutavad, või turgudel, mis turustusahelas eelnevad või järgnevad sellele turule või külgnevad sellega, või ettevõtjaid, kes kokkuleppe või kooskõlastatud tegevuse tõttu piiravad oma sõltumatut tegevust turul.

- 35 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast nähtub nimelt, et EÜ artikli 81 lõike 1 sõnastus viitab üldiselt kõigile kokkulepetele ja igasugusele kooskõlastatud tegevusele, mis kas horisontaalsetes või vertikaalsetes suhetes kahjustavad konkurentsi ühisturul, sõltumata sellest, millisel turul pooled tegutsevad, ja ka sellest, et asjaomase korralduse tingimused puudutavad neist ainult ühe äritegevust (vt selle kohta kohtuotsused LTM, 56/65, EU:C:1966:38, lk 358; Consten ja Grundig vs. komisjon, 56/64 ja 58/64, EU:C:1966:41, lk 492 ja 493; Musique Diffusion française jt vs. komisjon, 100/80–103/80, EU:C:1983:158, punktid 72–80; Binon, 243/83, EU:C:1985:284, punktid 39–47, ning Javico, C-306/96, EU:C:1998:173, punktid 10–14).
- 36 Samuti tuleb märkida, et EÜ artikli 81 lõike 1 peamine eesmärk on tagada, et konkurentsi ühisturul ei kahjustataks. Kõnealuse sätte tõlgendus, mille AC-Treuhand välja pakub, võiks vähendada selles sättega kehtestatud keelu täielikku toimet, kuna selline tõlgendus ei võimaldaks takistada ettevõtja aktiivset panustamist konkurentsi piiramisse vaid seetõttu, et see panus ei puuduta majandustegevusest turul, kus piiramine toimub või mille piiramisele see on suunatud.
- 37 Käesoleval juhul ilmneb faktilistest järeldustest, millele Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 10 jõudis, et AC-Treuhandil oli keskne ja sarnane roll mõlemas asjassepuutuvas rikkumises, kuivõrd ta korraldas mitu koosolekut, millel ta ka ise viibis ja aktiivselt osales, kogus termostabilisaatorite tootjatelt teavet müügi kohta asjaomastel turgudel ja edastas seda, pakkus end vahendajaks pingete korral nende tootjate vahel ja julgustas neid kompromisse leidma ning tegi seda kõike tasu eest.
- 38 Sellest tulenevalt on AC-Treuhandi tegevus vahetu osa termostabilisaatorite tootjate pingutustest seoses kartellikokkulepete alusel tootjate võetud kohustuste üle läbirääkimiste pidamise kui ka nende täitmise kontrollimisega, kuna tootjatega sõlmitud teenuslepingute alusel AC-Treuhandi osutatud teenuste eesmärk oli just täiesti teadlikult viia ellu kõnealuseid konkurentsivastaseid eesmärke, milleks nähtuvalt vaidlustatud kohtuotsuse punktist 4 oli hindade kindlaksmääramine, turgude ja klientide jagamine ning tundliku äriteabe vahetamine.
- 39 Neil asjaoludel tuleb märkida, et vastupidi AC-Treuhandi väidetele, isegi kui need teenuslepingud formaalselt sõlmiti eraldi kohustustest, milles termostabilisaatorite tootjad ise kokku leppisid, ja hoolimata asjaolust, et AC-Treuhand on nõustamisteenust pakkuv ettevõtja, ei saa asuda seisukohale, et tema sellise ettevõtjana tehtud toimingud olid pelgalt välised teenused, millel puudus seos tootjate võetud kohustuste ja nendest tulenevate konkurentsipiirangutega.
- 40 Mis puudutab teiseks väidet, et Üldkohus rikkus süütegude ja karistuste seaduses sätestatuse põhimõtet, siis tuleb märkida, et Euroopa Kohtu praktika kohaselt nõuab see põhimõte, et rikkumised ja nende eest määratavad karistused oleksid seaduses selgelt määratletud. See tingimus on täidetud, kui õigussubjekt saab asjaomase sätte sõnastusest ja vajaduse korral kohtute poolt sellele antud tõlgenduse abil aru, millised teod või milline tegevusetus toovad kaasa kriminaalvastutuse (vt kohtuotsus Evonik Degussa vs. komisjon, C-266/06 P, EU:C:2008:295, punkt 39 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 41 Süütegude ja karistuste seaduses sätestatuse põhimõtet ei tohi seega tõlgendada nii, et see keelab kriminaalvastutust käsitlevate sätete järkjärgulise selgemaks muutmise kohtu poolt konkreetsetes asjades antavate tõlgenduste abil, tingimusel et selle tulemus on rikkumise toimepanemise hetkel mõistlikult ettenähtav, pidades eelkõige silmas sellel ajal kohtupraktikas levinud tõlgendust asjaomasele sättele (vt selle kohta kohtuotsused Dansk Rørindustri jt vs. komisjon, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P – C-208/02 P ja C-213/02 P, EU:C:2005:408, punktid 217 ja 218).
- 42 Ootuspärasuse mõiste ulatus sõltub siiski suuresti asjassepuutuva õigusakti sisust, sellega hõlmatud valdkonnast ning selle adressaatide arvust ja nende isikutest. Seaduse ootuspärasusega ei ole vastuolus see, kui asjaomane isik peab pöörduma õigusnõuandja poole, et konkreetsetel asjaoludel mõistlikult hinnata konkreetsest teost tuleneda võivaid tagajärgi. See on nii eriti nende kutseala esindajate puhul, kes on harjunud oma kutsetegevuses suuremat hoolsust üles näitama. Samuti võib neilt oodata erilist

hoolt sellise tegevusega kaasnevate riskide hindamisel (kohtuotsus Dansk Rørindustri jt vs. komisjon, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P – C-208/02 P ja C-213/02 P, EU:C:2005:408, punkt 219 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 43 Selles kontekstis tuleb märkida, et isegi kui vaidlusaluse otsuse aluseks olevate rikkumiste toimepanemise ajal ei olnud Euroopa Liidu kohtutel veel olnud võimalust võtta seisukoht konkreetselt nõustamisteenust pakkuva ettevõtja niisuguse tegevuse suhtes nagu AC-Treuhandi tegevus, oleks viimane pidanud – vajaduse korral pärast asjatundlike nõustajatega konsulteerimist – eeldama, et tema tegevus võidakse tunnistada liidu õiguse konkurentsieeskirjadega vastuolus olevaks, arvestades eelkõige mõistete „kokkulepe” ja „kooskõlastatud tegevus” Euroopa Kohtu praktikast tulenevat laia ulatust.
- 44 Seda järeldust kinnitab ka komisjoni halduspraktika. Nimelt juba komisjoni 17. detsembri 1980. aasta otsuses 80/1334/EMÜ EMÜ asutamislepingu artikli 85 kohase menetluse kohta (IV/29.869 – Itaalia valatud klaas) (EÜT L 383, lk 19) asus see institutsioon seisukohale, et nõustamisteenust pakkuv ettevõtja, kes on osalenud kartellikokkuleppe rakendamises, on rikkunud EÜ artikli 81 lõiget 1. Ükski hilisem otsus ei võimalda väita, et komisjon oleks taganenud niisugusest tõlgendusest selle sätte kohaldamisalale.
- 45 Seega on AC-Treuhandi kõnealustes kokkulepetes ja kooskõlastatud tegevuses osalemise eest õiguspäraselt vastutusele võtmiseks vajalikud tingimused käesolevas asjas täidetud.
- 46 Kõigist eespool toodud kaalutlustest järeldub, et Üldkohus võis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 43 ja 44 õigusega asuda seisukohale, et AC-Treuhandi tegevus kuulub EÜ artikli 81 lõikes 1 sätestatud keelu kohaldamisalasse ja et sellist tõlgendust oli rikkumiste toimepanemise ajal võimalik mõistlikult ette näha.
- 47 Seega tuleb järeldada, et esimene väide ei ole põhjendatud.

Teine väide, et on rikutud seaduslikkuse põhimõtet, võrdse kohtlemise põhimõtet ja põhjendamiskohustust

Poolte argumendid

- 48 Teises väites märgib AC-Treuhand, et Üldkohus rikkus harta artikli 49 lõikes 1 sätestatud süütegude ja karistuste seaduses sätestatuse põhimõtet, kui võrd ta lükkas tagasi vaidlusaluse otsuse tühistamise nõudes esitatud hagi neljanda väite, mis puudutas trahvide suurust, ning piirdus seejuures üksnes nendele kaalutlustele viitamisega, mis on vaidlustatud kohtuotsuses esitatud EÜ artikli 81 AC-Treuhandi tegevusele kohaldatavuse ootuspärasuse kohta. AC-Treuhandi sõnul nõuab seaduslikkuse põhimõte, et nii konkreetse tegevuse keeldu kui ka sellega seotud karistuse ohtu peab olema teo toimepanemise ajal mõistlikult võimalik ette näha. Seega oleks Üldkohus pidanud neid kahte aspekti eristama ja eraldi hindama.
- 49 Lisaks väidab AC-Treuhand, et Üldkohus rikkus võrdse kohtlemise põhimõtet, kui ta seoses komisjoni õigusega kalduda trahvi suuruse kindlaksmääramisel oma varasemast otsustuspraktikast kõrvale leidis, et see institutsioon ei olnud käesoleva juhtumi asjaoludel kohustatud määrama sümboolseid trahve. AC-Treuhand väidab sellega seoses, et talle käesolevas asjas süüks pandav tegevus ei erine oluliselt tegevusest, mille kohta tehti orgaaniliste peroksiidide otsus, milles komisjon karistas AC-Treuhandi sümboolse trahvi määramise teel.
- 50 Lisaks väidab AC-Treuhand, et Üldkohus eiras oma põhjendamiskohustust, kuna vaidlustatud kohtuotsuses ei ole esile toodud objektiivseid põhjuseid, mis võimaldaksid põhjendada nimetatud kahe juhtumi erinevat käsitlemist.

51 Komisjon vaidleb AC-Treuhandi argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

- 52 Euroopa Kohtu toimikut analüüsid võib tõdeda, et esimeses kohtuastmes esitatud neljandast väitest nähtuvalt piirdus AC-Treuhand Üldkohtus väitega, et komisjon oli kohustatud talle määrama sümboolsed trahvid, kuna EÜ artikli 81 kohaldamine tema tegevuse suhtes ei olnud asjaomaste rikkumiste toimepanemise ajal ootuspärane. Sellega seoses piirdus AC-Treuhand esiteks viitega oma argumentidele sellise tõlgenduse uudsuse kohta, mille kohaselt nõustamisteenust pakkuva ettevõtja tegevus kuulub kõnealuse artikli kohaldamisalasse. Teiseks väitis AC-Treuhand, et komisjoni otsus määrata trahv, mis ei ole sümboolne, on seaduslikkuse põhimõttega vastuolus seetõttu, et otsuse esemeks olnud rikkumised olid lõppenud ajaks, mil tehti orgaaniliste peroksiidide otsus, millega see institutsioon määras talle pelgalt sümboolse trahvi. AC-Treuhand seevastu ei väitnud, et niisugune lähenemisviis on vastuolus ka võrdse kohtlemise põhimõttega.
- 53 Sellest järeldeb, et käesolevas väites, millega AC-Treuhand põhjendab oma apellatsioonkaebust, esitab AC-Treuhand uusi etteheiteid, mis puudutavad talle käesolevas asjas määratud trahvide suure summa ettenägematust olenemata sellest, kas EÜ artikli 81 kohaldamine tema tegevusele oli ettenägematu, ning võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumist.
- 54 Sellega seoses nähtub väljakujunenud kohtupraktikast, et kui lubada poolel esitada esimest korda Euroopa Kohtus väiteid ja argumente, mida ta ei ole esitanud Üldkohtus, tähendaks see, et tal lubatakse Üldkohtus arutatud asjaga võrreldes laiendada kohtuasja ulatust Euroopa Kohtus, kellel on apellatsioonimenetluses piiratud pädevus. Apellatsioonimenetluses piirdub Euroopa Kohtu pädevus Üldkohtus arutatud väidetele ja argumentidele antud hinnangu kontrollimisega. Seetõttu tuleb kõnealused etteheited vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 55 Mis puudutab AC-Treuhandi etteheidet põhjenduste puudumise kohta seoses võrdse kohtlemise põhimõttest tulenevate nõuetega, siis piisab märkimisest, et Üldkohtule ei saa ette heita, et ta ei ole teinud otsust väite kohta, mida ei ole talle esitatud (vt selle kohta eelkõige kohtuotsus Chalkor vs. komisjon, C-386/10 P, EU:C:2011:815, punkt 70). Seetõttu tuleb kõnealune etteheide tunnistada põhjendamatuks.
- 56 Sellest lähtuvalt tuleb teine väide osaliselt vastuvõetamatuse ja osaliselt põhjendamatu tõttu tagasi lükata.

Kolmas väide, et on rikutud määruse nr 1/2003 artikli 23 lõikeid 2 ja 3, 2006. aasta suuniseid ning õiguskindluse, võrdse kohtlemise ja proportsionaalsuse põhimõtet

Poolte argumentid

- 57 Kolmandas väites märgib AC-Treuhand, et Üldkohus rikkus määruse nr 1/2003 artikli 23 lõikeid 2 ja 3 ning 2006. aasta suuniseid, kui ta hagiavalduse põhjenduseks esitatud viienda väite läbivaatamisel asus esiteks seisukohale, et AC-Treuhand ei saa viidata suuniste rikkumisele, ja teiseks, et komisjonil oli õigus määrata suuniste punkti 37 alusel kindlasummalised trahvid, selle asemel et lähtuda nende tasude suurusest, mis ta oli saanud tootjatele osutatud teenuste eest. AC-Treuhand on seisukohal, et kuna teda peeti vastutavaks osalemise eest süüks pandud kartellides, kujutavad tema tasud käivet, mis on rikkumistega otseselt või kaudselt seotud, mistõttu need võib 2006. aasta suuniste punkti 13 kohaselt trahvi suuruse arvutamisel aluseks võtta. Ta väidab veel sellega seoses, et määratud kindlasummalised trahvid rikuvad õiguskindluse, võrdse kohtlemise ja proportsionaalsuse põhimõtet.

- 58 Peale selle väidab AC-Treuhand, et Üldkohus asus ekslikult seisukohale, et komisjon põhjendas oma otsust määratud trahvide arvutamise kriteeriumide osas õiguslikult piisavalt.
- 59 Komisjon vaidleb AC-Treuhandi argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

- 60 Kõigepealt tuleb märkida, et AC-Treuhandi etteheited õiguskindluse, võrdse kohtlemise ja proportsionaalsuse põhimõtte rikkumise kohta tuleb käesoleva kohtuotsuse punktis 54 nimetatud põhjusel tunnistada vastuvõetamatuks. Euroopa Kohtu toimiku analüüsimisel ilmneb nimelt, et need etteheited esitati esimest korda käesolevas apellatsioonimenetluses, kuivõrd esimeses kohtuastmes esitatud viiendas väites piirdus AC-Treuhand märkimisega, et käesolevas asjas puuduvad eripärad, mis võiksid põhjendada kindlasummaliste trahvide määramist.
- 61 Mis puudutab argumenti, et Üldkohus leidis ekslikult, et AC-Treuhandil ei olnud alust viidata 2006. aasta suuniste rikkumisele, siis piisab, kui mainida, et kooskõlas trahvide arvutamise kohta komisjoni poolt vastu võetud suuniste õiguslike tagajärgi käsitleva Euroopa Kohtu praktikaga (vt eelkõige kohtuotsus *Dansk Rørindustri jt vs. komisjon*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P – C-208/02 P ja C-213/02 P, EU:C:2005:408, punktid 209–213) kontrollis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 298 ja 299 AC-Treuhandi vastavasisulisi etteheiteid arvestades, kas komisjon võis käesoleval juhul 2006. aasta suunistest kõrvale kalduda.
- 62 Mis puudutab AC-Treuhandi väidet, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta asus seisukohale, et komisjon ei olnud kohustatud määratud trahve kindlaks määrama AC-Treuhandi saadud tasude alusel, siis tuleb märkida, et trahvi suuruse kindlaksmääramisel on lubatud arvesse võtta nii ettevõtja kogukäivet, mis on üks, olgugi et ligikaudne ja ebatäiuslik näitaja ettevõtja suuruse ja majandusliku võimsuse kohta, kui ka käibe seda osa, mis tuleneb rikkumise esemeks olnud kaupade müügist ja mis võib seega anda tunnistust rikkumise ulatusest (vt eelkõige kohtuotsus *LG Display ja LG Display Taiwan vs. komisjon*, C-227/14 P, EU:C:2015:258, punkt 50).
- 63 Nii on 2006. aasta suuniste punktis 13 ette nähtud, et „[t]rahvi põhisumma kindlaksmääramisel võetakse aluseks nende kaupade või teenuste väärtus, millega on rikkumine otseselt või kaudselt [...] EMP asjaomasel territooriumil seotud”. Suuniste punktis 6 on täpsustatud, et „[r]ikkumisega seotud kaupade ja teenuste müügiväärtuse sidumisel rikkumise kestusega saadakse adekvaatne asendusväärtus, mis kajastab üheaegselt rikkumise majanduslikku tähtsust ja iga rikkumises osalenud ettevõtja osakaalu”.
- 64 Sellest järeldeb, et suuniste punkti 13 eesmärk on seada ettevõtjale määratava trahvi arvutamisel üldjuhul lähtepunktiks summa, mis kajastaks rikkumise majanduslikku tähtsust ja kõnealuse ettevõtja suhtelist osakaalu rikkumises (vt kohtuotsus *LG Display ja LG Display Taiwan vs. komisjon*, C-227/14 P, EU:C:2015:258, punkt 53).
- 65 2006. aasta suuniste punktis 37 on siiski sätestatud, et „[k]uigi [...] suunistes kirjeldatakse trahvide määramise üldmeetodit, võib konkreetse juhtumi eripäradest või teataval tasemel hoiatava mõju tagamisest tingituna olla õigustatud nimetatud meetodist [...] loobumine”.
- 66 Käesoleval juhul puudub vaidlus selle üle, et ainsad turud, mida tuvastatud rikkumised puudutasid, on tinastabilisaatorite turg ja ESBO/estrite turg, kus AC-Treuhand kui nõustamisteenust pakkuv ettevõtja ei olnud tegev. Järelikult ei saa selle ettevõtja käibe ükski osa tuleneda rikkumiste esemeks olnud kaupade müügist. Sellistel asjaoludel oleks see, kui määratud trahvid oleks kindlaks määratud tasude alusel, mis AC-Treuhand sai tootjatele osutatud teenuste eest, tähendanud, et oleks arvesse võetud

väärtust, mis annab küll tunnistust selle kasu suurusest, mille ta rikkumiste tulemusel sai, kuid ei kajastaks adekvaatselt ei rikkumiste majanduslikku tähtsust ega AC-Treuhandi isikliku osalemise osakaalu rikkumistes, minnes seega vastuollu 2006. aasta suuniste punkti 13 eesmärgiga.

- 67 Sellest tulenevalt leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 302–305 õigusnorme rikkumata, et komisjon kaldus 2006. aasta suunistes ette nähtud trahvide arvutamise meetodist õigesti kõrvale, määrates suuniste punkti 37 alusel kindlaks trahvide kindlasummalise põhisumma. Seetõttu tuleb tunnistada põhjendamatuks AC-Treuhandi etteheide, mille kohaselt on 2006. aasta suuniseid selles osas rikutud.
- 68 Mis puudutab AC-Treuhandi kriitikat selle kohta, et Üldkohus leidis ekslikult, et komisjon põhjendas oma otsust määratud trahvide arvutamise kriteeriumide osas piisavalt, siis tuleb märkida, et konkurentsieeskirjade rikkumise eest määratava trahvi suuruse kindlaksmääramisel on komisjon oma põhjendamiskohustuse täitnud, kui ta esitab oma otsuses tema kaalutluse aluseks olnud asjaolud, mis võimaldasid tal hinnata rikkumise raskusastet ja kestust, ilma et ta peaks esitama trahvi arvutusviisiga seotud arvandmeid (vt selle kohta eelkõige kohtuotsus Telefónica ja Telefónica de España vs. komisjon, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punkt 181).
- 69 Käesolevas asjas tuleb täpsemalt tõdeda, et vaidlusaluse otsuse põhjendustes 747–750 on esile toodud AC-Treuhandi toime pandud rikkumiste raskusastme ja kestusega seotud tegurid, mida komisjon võttis sellele ettevõtjale määratud trahvi suuruse arvutamisel arvesse. Sellest järeldub, et Üldkohtule ei saa ette heita, et ta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 306 ja 307 leidis, et komisjon täitis oma põhjendamiskohustusest tulenevad nõuded. Seetõttu on esitatud etteheide alusetu.
- 70 Järelikult tuleb kolmas väide osaliselt vastuvõetamatusena ja osaliselt põhjendamatusena tõttu tagasi lükata.

Neljas väide, et on rikutud ERTL artiklit 261, tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet ning määruse nr 1/2003 artikli 23 lõiget 3 ja artiklit 31

- 71 Neljandas väites märgib AC-Treuhand, et vaidlustatud kohtuotsuses on rikutud õigusnormi, kuna Üldkohus ei teostanud oma täielikku pädevust, et tagada harta artikli 47 lõike 1 tähenduses tõhus kohtulik kaitse.
- 72 Sellega seoses väidab AC-Treuhand, et kõnealuse kohtuotsuse punktist 308 ilmneb, et trahvide suuruse sobivuse hindamisel piirdus Üldkohus tuvastatud rikkumiste raskuse arvessevõtmisega. Üldkohus oleks aga pidanud arvestama ka seaduslikkuse, proportsionaalsuse ja võrdse kohtlemise põhimõttega, kuna käesoleval juhul oli nende põhimõtetega vastuolus sellise trahvi määramine, mis ei ole sümboolne või mis on arvutatud muul alusel kui tasude põhjal, mis ta sai tootjatele osutatud teenuste eest. Igal juhul on Üldkohus kohustatud esitama põhjused, mille tõttu on õigustatud käesoleva asja erinev käsitlemine juhtumist, mille kohta tehti orgaaniliste peroksiidide otsus ja esimene kohtuotsus AC-Treuhand. Üldkohus oleks pidanud arvesse võtma ka asjaomaste rikkumiste kestust.
- 73 Komisjon vaidleb AC-Treuhandi argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

- 74 Mis puudutab komisjoni otsuste kohtulikku kontrollimist, kui komisjon otsustab konkurentsieeskirjade rikkumise eest määrata trahvi või karistusmaksu, siis lisaks ERTL artiklis 263 ette nähtud seaduslikkuse kontrollile on liidu kohtul täielik pädevus, mis on talle ERTL artikli 261 kohaselt antud määruse nr 1/2003 artikliga 31 ja mis annab talle õiguse asendada komisjoni hinnang enda omaga ja sellest tulenevalt määratud trahvi või karistusmaksu tühistada, seda vähendada või suurendada (vt selle kohta kohtuotsus Schindler Holding jt vs. komisjon, C-501/11 P, EU:C:2013:522, punkt 36 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 75 Tuleb siiski märkida, et ELTL artiklis 261 ja määruse nr 1/2003 artiklis 31 ette nähtud täieliku pädevuse teostamine ei tähenda omal algatusel kontrollimist ning et menetlus liidu kohtutes on võistlev. Välja arvatud avalikul huvil põhinev väide, mille kohus peab tõstatama omal algatusel, on seega hageja kohustatud esitama väited vaidlusaluse otsuse kohta ja neid väiteid tõendite abil põhjendama (vt kohtuotsus Telefónica ja Telefónica de España vs. komisjon, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punkt 213 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 76 Seevastu harta artikli 47 lõikes 1 ette nähtud tõhusa kohtuliku kaitse põhimõttest tulenevate nõuete täitmiseks ja arvestades, et määruse nr 1/2003 artikli 23 lõikes 3 on sätestatud, et trahvisumma määramisel võetakse arvesse nii rikkumise raskust kui ka kestust, peab liidu kohus ELTL artiklites 261 ja 263 ette nähtud pädevuse teostamisel analüüsima iga õiguslikku või faktilist argumenti, millega soovitakse tõendada, et trahvi suurus ei ole kooskõlas rikkumise raskuse ja kestusega (vt selle kohta kohtuotsus komisjon vs. Parker Hannifin Manufacturing ja Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, punkt 75 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 77 Mis puudutab käesolevat asja, siis nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 52, 53 ja 60, et AC-Treuhandi etteheiteid seaduslikkuse, proportsionaalsuse ja võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumise kohta esimeses kohtuastmes ei esitatud. Vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktis 75 viidatud kohtupraktikale ei saa aga Üldkohtule ette heita, et ta oma täielikku pädevust teostades ei analüüsinud neid etteheiteid omal algatusel.
- 78 Lisaks on oluline tõdeda, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 268–314 analüüsis Üldkohus kõiki etteheiteid, mis AC-Treuhand määratud trahvide suuruse kindlaksmääramise kohta esitas, sealhulgas hindamisviga seoses asjaomaste rikkumiste kestusega, ning vastas esitatud argumentidele õiguslikult piisavalt. Nii toimides teostas Üldkohus vaidlusaluse otsuse üle kohtulikku kontrolli kooskõlas harta artikli 47 lõikes 1 ette nähtud tõhusa kohtuliku kaitse põhimõttest tulenevate nõuetega.
- 79 Eespool toodud kaalutlustest järeldub, et neljas väide ei ole põhjendatud.
- 80 Kuna väited, millega AC-Treuhand oma apellatsioonkaebust põhjendab, on osaliselt vastuvõetamatud ja osaliselt põhjendamatud, tuleb apellatsioonkaebus jätta täielikult rahuldamata.

Kohtukulud

- 81 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõikest 2 tuleneb, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, siis otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse.
- 82 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja AC-Treuhand on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb apellatsioonimenetluse kulud välja mõista temalt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

- 1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**
- 2. Mõista kohtukulud välja AC-Treuhand AG-ilt.**

Allkirjad